

prima instanță: A. Roșca,
instanța de apel: T. Duca, S. Procopciuc, E. Grumeza,

DECIZIE

07 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curtii Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Moraru Eugenia,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea pe
acțiuni „CET-Nord” împotriva Eugeniei Moraru privind încasarea datoriei,
împotriva încheierii Curtii de Apel Bălți din 28 iunie 2016, prin care s-a restituit
cererea de apel depusă de Moraru Eugenia,

c o n s t a t ă:

La 04 februarie 2016 societatea pe acțiuni „CET-Nord” a depus cerere de
chemare în judecată împotriva Eugeniei Moraru prin care a solicitat încasarea datoriei
pentru livrarea energiei termice în mărime de 11724,97 lei și cheltuieli de judecată sub
formă de taxa de stat în mărime de 361,75 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că în baza contractului nr.33387 din 13 august
2008 privind modul de livrare a energiei termice în apartamente locuibile din cămine și
case particulare a aprovizionat cu energie termică consumatorul final, Moraru Eugenia.
În perioada 01 noiembrie 2011-01 mai 2015 proprietarul apartamentului nr.30 din str.
Nicolae Iorga,18, mun. Bălți din motivul neachitării serviciilor pentru livrarea energiei
termice a format o datorie în mărime de 11724,97 lei. Formarea datoriei se confirmă
prin informația despre achitarea serviciilor locativ-comunale.

Susține reclamantul că proprietarul Tereza Simion nu a respectat prevederile
hotărârii Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, prin care se menționează că
proprietarii și chiriașii locuințelor sunt obligați să achite la timp serviciile locativ-
comunale.

Prin hotărârea judecătorească Bălți din 13 aprilie 2016 s-a admis cererea de
chemare în judecată înaintată de societatea pe acțiuni „CET-Nord”.

S-a încasat de la Moraru Eugenia în beneficiul societatea pe acțiuni „CET-
Nord”, datoria restantă pentru livrarea energiei termice în sumă de 11724,97 lei și
cheltuieli de judecată în mărime de 361,75 lei.

Invocând ilegalitatea hotărîrii la 12 mai 2016 avocatul Tăriță Andriana acționînd în interesele Eugeniei Moraru a depus apel nemotivat, solicitînd casarea hotărîrii instanței de fond.

La 23 iunie 2016 avocatul Tăriță Andriana acționînd în interesele Eugeniei Moraru și apelanta Moraru Eugenia au depus apel motivat, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrea judecătoreiei Bălți din 13 aprilie 2016, restituirea pricinii spre rejudecare și scutirea de la plata taxei de stat la examinarea apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 28 iunie 2016, s-a restituit cererea de apel declarat de avocatul Tăriță Andriana acționînd în interesele Eugeniei Moraru, ca depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cererea de apel depusă de Moraru Eugenia s-a restituit, ca fiind tardivă.

La 08 iulie 2016 Moraru Eugenia, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 28 iunie 2016, solicitînd, admiterea cererii de recurs, casarea încheierii recurate și restituirea pricinii spre rejudecare.

Recurentul a reiterat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel neîntemeiat a constatat că avocatul nu are împuternicire de ataca hotărîrea judecătorească. În mandatul avocațial fiind indicat că avocatul dispune de împuternicirile prevăzute de art.81 Codul de procedură civilă.

Referitor la termenul de declarare a recursului instanța de recurs constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și recursul declarat la 08 iulie 2016 este depus în termen, potrivit prevederilor art. 425 Codul de procedură civilă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Cu referire la apelul depus de Tăriță Andriana acționînd în interesele apelantului Eugeniei Moraru instanța de recurs constată următoarele.

Materialele cauzei denotă că, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 28 iunie 2016 a fost restituită cererea de apel depusă de către avocatul Tăriță Andriana acționînd în interesele apelantului Moraru Eugenia, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La emiterea încheierii nominalizate instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe prevederile art. 369 alin. (1) lit. d) Codul de procedură civilă, în conformitate cu care, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La caz, drept motiv pentru aplicarea acestor prevederi instanța de apel a reținut faptul că avocatul Tăriță Andriana a depus și semnat apelul din numele apelantului Eugeniei Moraru în baza mandatul avocațial nr. 0842254 din 05 mai 2016, anexat la materialele dosarului (f.d.35), **prin care dreptul avocatului Tăriță Andriana de a ataca hotărîrea judecătorească nu este prevăzut expres, pe versoul mandatului.**

Prin urmare, avocatul Tăriță Andriana a fost decăzută din dreptul de a declara apel în interesele Eugeniei Moraru împotriva hotărîrii judecătoreiei Bălți din 13 aprilie 2016, în prezenta pricină.

Instanța de recurs reține că, concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către de către avocatul Tăriță Andriana acționând în interesele apelantului Eugeniei Moraru în lipsa împuternicirilor legale este justificată.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs remarcă prevederile art. 360 alin. (1) Codul de procedură civilă în conformitate cu care, sunt în drept să declare apel: a) părțile și alți participanți la proces; b) reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege; c) martorul, expertul, specialistul și interpretul, reprezentantul cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

În conformitate cu art. 365 alin. (3) Codul de procedură civilă, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire

Conform art.75 alin.(1) Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Potrivit prevederilor art.80 alin.(7) Codul de procedură civilă, împuternicirile date avocatului se atestă printr-un mandat eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat avocațial. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Conform pct.8 din Hotărârea nr.158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art.81 Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea client.

Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul “Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sînt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

În conformitate cu art.81 Codul de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a strămuta pricina la o judecată arbitrală, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amîna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărîrii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Astfel, reîșind din normele citate, în mandatul avocatului Tăriță Andriana ***nu este înserată împuternicirea avocatului, dreptul special de a ataca hotărîrea judecătorească***, prevăzut de art.81 Codul de procedură civilă, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității.

În asemenea circumstanțe, formularul mandatului care nu conține împuterniciri, nu poate fi acceptat drept dovadă a împuternicirilor avocatului, deoarece nu corespunde prevederilor art. 80 alin. (7) Codul de procedură civilă și nu face dovada dreptului de a exercita actele procedurale prevăzute la art. 81 Codul de procedură civilă, or, unicul document care confirmă împuternicirile avocatului în judecată este mandatul, întocmit în modul corespunzător.

Cu referire la apelul depus de avocatul Tăriță Andriana în interesele Eugeniei Moraru și apelanta Moraru Eugenia Colegiul constată următoarele.

Cererea de apel motivată depusă la 23 iunie 2016 este semnată atât de avocatul Tăriță Andriana cât și de apelanta Moraru Eugenia.

Se reține că, la 13 aprilie 2016 instanța de fond a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești,

De asemenea, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 13 aprilie 2016 se atestă faptul că Moraru Eugenia a fost prezentă în ședința de judecată.

În conformitate cu art.362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Apelantul care, din motive întemeiate, a omis termenul de apel poate fi repus în termen, dacă prezintă probele care dovedesc imposibilitatea depunerii apelului (art. 116 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă).

Deci, se deduce cert că, apelanta-recurent a cunoscut despre soluția instanței de fond din data pronunțării dispozitivului, însă a contestat-o din nume propriu abia la 23 iunie 2016.

Astfel, depunerea unui apelului la 23 iunie 2016, peste un două luni și nouă zile cu omiterea neîntemeiată a termenului de declarare, conchide că, încheierea Curții de Apel Bălți din 28 iunie 2016 este una legală și întemeiată.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Respectiv, conform prevederilor art. 116 Cod de procedură civilă repunerea în termen este posibilă în caz dacă se depune cerere de către persoana, care a omis acest termen din motive întemeiate cu anexarea probelor, ce argumentează această cerere.

Instanța de recurs notează că, instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel declarată de Moraru Eugenia, deoarece apelantul a omis termenul legal de contestare a hotărârii judecătorești, *nu a solicitat repunerea în termen*, și nici nu a indicat motivele omiterii termenului de atac.

Astfel, recurenta prin lege a fost obligată să respecte termenul legal de contestare a hotărârii cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, termen prevăzut de art. 362 alin.1) Codul de procedură civilă.

Conform jurisprudenței CEDO, participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ urmărind cu diligență derularea procesului său. Or, fiind persoană interesată în examinarea acestei cauze, urma să se intereseze care este soluția luată de instanța de judecată, fapt care denotă dispunerea cu rea-credință de drepturile procedurale, (cazul Van Harn versus Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Bălți din 28 iunie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Moraru Eugenia.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 28 iunie 2016, prin care s-a prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Moraru Eugenia.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Svetlana Filincova

judcători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari